

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.
Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtűzsdéber, Köszl János, Hochrein J. és fia i. üzletében.

PÉCS

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 20 kr = 60 fillér bélyegdíj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum. könyvnyomda) küldendők.

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Nemzetiségi izgatások.

Évszázadok téves politikájának sínlyi ma kudarcát a magyar nemzet.

Idegen letelepülőket halmoztunk el kiváltságokkal, meghódított, vagy önként védelmünk alá futó népek régi jogait beikkelyeztük, s azt a földet, mely Árpádtól mostanáig magyar volt, benépesítettük idegen jövevényekkel.

Az eredmény itt van szemünk előtt: egyik oldalon Hurbánék hirdetik ellenünk a gyűlölséget, a másikon Lucaiuk és Ratiuk uszítják ránk a tömeget, a harmadikon Strossmayerék akarják eltérni az összekötő láncot, a mi gyöngye országukat hozzánk fizü.

Ne vessünk követ azokra, kik ezt az, eredményeiben csakugyan szerencsétlen politikát inauguralták: nemzetiségi eszme, nyelvharc ismeretlen volt hajdanán; a most kitört veszélyre évszázakkal ezelőtt nem gondolhatott senki. Közelmúlt idők vetették felszínre ezt a kérdést, hogy néhány generatio marakodjék fölötté. Élete is rövid lesz; addig tart csak, míg egy új eszme el nem vonja tőle a figyelmet. S meglehet, ismerjük is már ezt az eszmét, mely az emberiség még nagyobb tömegét szólítja harcba egymás ellen: a socialismus lesz az.

De ha a multat nem is okoljuk,

ha hihetjük is, hogy a messze jövő elsimítja az ellentéteket, a jelen harcait lehetetlen összetett kezekkel nézünk.

Tudjuk, hogy elmulnak a nemzetiségi harcok, ha nem is avatkozunk folyásukba; de vajon nem oltjuk-e a tüzet akkor is, mikor meg vagyunk róla győződve, hogy egy új zápor ugy is elhamvasztja? Hiszen hány házat perzselhetne fel még addig?!

A komolyan fenyegető nemzetiségi izgatásokkal szemben komolyan kell síkra szállnunk. Nem szabad tovább is az elmzés politikájához ragaszkodnunk; de óvakodnunk kell a másik túlságba való átesapástól: hogy jogcsorbitással vegyünk elégtételt magunknak.

Ha hallgatunk, alkalmat adunk rá, hogy az izgatók a tömeggel elvégre is elhithetessék igaztalan vádjaikat; ha tulzott szigorral lépünk fel, mi magunk hithetjük el velük, hogy vesztükre törünk. Az eredmény ugyanaz: s ha az izgatók által, vagy a mi tulzásainkkal fellázított nemzetiségi csoportokat megfékezni lenne is elég erőnk, kockáztatni az ország békéjét a mai időben, mikor a külső nyomás, a köröm szakadtáig folytatott gazdasági harc az egész társadalom együttműködését sürgeti, nem szabad.

Ne elégedjünk meg azzal, hogy a

szájas izgatókat megöintetjük, a kiket aztán martirokként tisztel a vak nemzetiségi kegyelet. A könnyen szerezhető martirkoszorút megürigylk mások is, s a bujtogatásnak nem lesz vége. Csirájában kiölnünk a mozgalmat úgy lehetne csak, ha eltávolítva a néptől kedves demagógjait, értelmes, higgadt magyar érzelmű emberekkel vennők körül. A bujtogatók elfogatásánál és kipusztításánál mindenestre nehezebb munka a nép oktatása; de legalább eredményesebb.

Nagyobb befolyást kell nyitni az állam részére a közigazgatásba, vallásügyi és népoktatási ügyekbe; s ezt a befolyást aztán úgy kihasználni, hogy az eddig bujtogató haragos szóval tartott félrevezetett nép képzelt sebeit gyógyulni lássa.

Tán úgy tünik fel ez az indítvány, mintha a magyar állam megalázkodnék, mikor a rakoncátlankodó nemzetiséggel viszonzásul még jót tesz, oktatja, tanítja; de nem nagyobb megalázkodás, nem nagyobb engedékenység-e részünkről a mai állapot, mikor fajunkat, államunkat egy-egy elvakult agitator szennyes szavaival büntetlenül mocskolhatja s fanatisált néptömeget üvöltve és szintén büntetlenül kiálthatja rá amenét?!

Mindennek van határa és minden bajnak megvan a maga orvoszere. Keressetek és találni fogtok!

A PÉCS TÁRCAJA.

Első fellépésem a Collège de France-ban.*

(Kivenzt Legouvé Ernő »Hatvan év emlékei«-ből.)

— A „Pécs” eredeti tárcája. —

(Befejező közlemény)

Ne kárhoztassunk soha egy komoly tanulmányt, mert gyümölesük — legyen az barmty késői, de annál biztosabb. Előbb-utóbb hasznunkra válhatik az, ami oktat: a Gondviselés mindenemü eszközökkel formál bennünket s többféle uton vezet célunk felé. A nevelés terén az egyenes ut nem mindig a legbiztosabb s nem is a legrövidebb. Ezenfelül az én dramairói tulajdonságaim egyesülvén tudományos kutatásaim alkalmazásával, némi életet, némi érdeket öntöttek abba; s így amint két évvel utóbb cikkem az Encyclopédiában napvilágot látott, eléggé magára vonta komoly olvasók (többek közt Bé-

ranger) figyelmét s én elhatároztam, hogy egy egész könyvet csinálak belőle. Azonban, amint a könyv elkészült, kinyomattott és megjelenésre kész volt, kitört a februári forradalom. Reynaud Carnet úr által a közoktatásügyi ministeriumba hivatott államtitkári minőségben. Néhány nappal utóbb e sorokat veszem tőle: — Jöjjon rogtón! egy fontos ügy szólítja Önt! Megérkezem.

— Kedves barátom — szól hozzám kereken egy szolgálatot kell Öntől kérnem, talán egy áldozatot vagy inkább egy kötelesség teljesítést.

— Es az?...

— Önnek a kormány meghatalmazottjaként a vidékre kell utaznia.

— Ledru Rollin megbizottjaként?

— Kétségkívül.

Oh, ezuttal föllazadtam!

— De hisz ez örülség! Ön most politikust akar belőlem faragni: nos tudja meg, hogy én épen az ellentéte vagyok a politikusnak.

En azt mondom Önnek — szól hűdegen — amit két évvel ezelőtt mondtam: én jobban ismerem Önt, mint önmaga. En láttam Önt a tett színhelyén, sétáinkban, mezőn, erdőn keresztül. Ön

úgy tud banni a paraszttal, mint az uri neppel; miért? mert Ön egy rokonszenves ember. En erősebb köztársasági vagyok mint Ön, de Ön erősebb democratá.

Arról van szó, hogy országunkat megnyerjük a köztársaságnak. Olyan emberekre van szükségünk, mint Ön. Egyébként már nem is lehet meghátrálnia; ha én rendeletré váltott bocsátok ki az Ön nevere, kifizetné azt?

— Természetesen.

— Ugy hát fizessen, mert én már aláírtam. Megigertem Önt Ledru Rollinnak. Várja Önt.

— Semmit sem tagadhatok meg Öntől feleltem megindulással — de soha barátságomnak erősebb bizonyítékát nem adtam mint ezuttal.

Ott vagyok Ledru Rollinnél: nagszerű fogadtatás, tárt karokkal!

— A köztársaság köszönetet mond Önnek. Melyik département-t választja?

Azt hiszem — válaszolék — hogy ha valahol, úgy Loir-et-Cherben hasznosíthatom magamat.

— A kormány ma este összeül, én ajánlani fogom s Ön elfogadtatik. Holnap reggel átadom Önnek a végző utasításokat.

* N. nyilvános felolvasásokra alapított intézet Párisban.

Baranya a legrégibb időben.*)

Baranyának belviszonyai.

Időszak: 1543—1689.

Ezen igen érdekes eredeti magyar leveleket nm. püspökünk hozta meg Pozsonyból, az utolsó országgyűlés alatt kapván meg azokat a ft. pozs. káptalan levéltárból. De mi lett a szegény manyokakból? Csak azt tudjuk, hogy a kir. magyar kamara 1660-ban szept. 2-án bizonyos várkapitánynak ö folsége nevében megparancsolta, hogy »incolas manyokienses e vñculis enodaret ac liberos dimitteret, nec ullum amplius sibi eandem possessionem appropriandi ius vindicaret.« Egyébkint 1721-ben Manyokon 30 ref. 6 ágost. és 13 lélek lakott, jelenleg pedig 1000-nél több német lakja azt.

Látván mennyire nehezedett a honnyomorúságának legnagyobb súlya a baranyai népre, vizsgáljuk meg rövideden megyénknek akkori

Vallásbeli viszonyait. Szomorú volt nálunk ez időszakban az egyház állapota is. A pécsi püspökség, melynek templomai nagyrészt földulattak, papjai megoélettek vagy szétverettek, a mohácsi gyásznapi lealkonyodta és More püspök eleste után 1529-ben világi urak, Szercesen tolnai főispánnak esett kezébe Zapolya kegyelméből. A római pápa nem ismerhetven el a szövevényes politikai viszonyok miatt Sulyok Györgyöt pécsi püspöknek, atyailag gondoskodott az árva gyámoltalan megyéről, küldvén neki 1536-ban helytartóul Pesti Ferenc ephianiai főlmentelt püspököt és 200 aranyat rendelt neki ki a magából évenkénti díjául. De az inségteljes időben régi fényét vissza nem nyerhette a pécsi egyház. 1543 után, midőn csaknem egész Baranya a török vaspálca alá görbedt, számos világi urak egyházi javaink részében bitorlólag osztottak, mennyire a török miatt lehetne; a kevés megmaradt papnak pedig vízköpa kellett magát meghuznia és eleinte szűrükön lappangania, alig levén neki mindennapi kenyere. — A hitújítás nálunk mindjárt a mohácsi gyásznapi után kezdődött, hatalmas pártfogóra találván Siklósnak urában, Perényi Péterben, kinek őtala alatt Siklós Mihály

Siklósnak és környékének legnagyobb akadályok dacára is bátran kezdette az új tanokat hirdetni. Nem sokára Zieger Imre is hozzá kezdett vidékünkön a reformálás-hoz és buzgó utódja, Thury Pál, Melanctonnak tanítványa csak hamar nyomdokiba lépett. Mindazáltal csak 1543, a töröknek nálunk meghonosodása után nyert Baranyában az új hit szabad teret, melyen Sztáray Mihályt találjuk mindenek előtt működve Luther részére; de Luthernek baranyai követői nem sokára csaknem mind Kalvinhoz csatlakoztak. Ezenfőül az erdélyi soeinak is meggyökeredtek megyénkben annyira, mint sehol másutt Magyarországon. A török tudnillik nem bánta, bár mily hitvallása a keresztény; de az ariusi tan mint háromságtagadó, egy isteni személybeni hitere nézve a mozzellem megegyez, és azért az az új tanok közt különösen örvendhetett török zsarnokunk pártfogásának. (Lányi, (1, 56) Ribini é: Lampe után bizonyítja, hogy Somogy és Baranyának prot. lelkeszei a török uralkodást áldották nyilvánosan kimondván, az Ur evangéliuma gyarapodására küldötte az ozmanokat e honra, hogy a szolgaság jármában tanúja izelni az igaz szabadságot; leulaztatás és ocsmány banámód által nyerjen lelki emelkedést, szívbéli nemesítést és utóljára még győzelmet is.) A püspökjöttől megfosztott még fönmaradt kevés kath. lelkeszek egész erővel igyekeztek az új tanok terjesztését megátolni; azonban a szomorú körülmények miatt nem voltak képesek az ugynevezett reformatiót visszanyomni.

Az említett Sztáray 1551-ben így ír munkálkodásáról: »Mar hét esztendeje, mióta én Isten akaratóból a török uralom alatt alsó Baranyában Laskó városában a keresztnek igéjét kezdem hirdetni, és már a Duna és Dráva mentében a későbbben hozzám csatlakozott segédek közre munkálásával 120 egyházat építettem — Doctore Spiritu S. Hosszas volna mind azt elbeszélni, mennyi összeütkezésünk volt e hét év folytában a pápának papjaival (sacerdotalibus). De elég azt megírni, hogy azokat mindenütt meggyőztük és mint farkasokat messze üztük Krisztus aklatól. — Az idén Valpó és Vukovar körül két csatában győztük meg őket — atque nonnullos per timorem sub capisterio, tribus mulieribus desper sedentibus latere cogimus, unde jam Slavis natum est

proverbium: Pop ge pod Coritom, pod Troyom senom.« (Lampe 103) Mint kezdé pedig Sztáray Laskón hirdetni az új vallást, a r r ó l m á r f ö n e b b, tettünk említést. Ugyan Sztáray volt is első superintendens Baranyában. Későbbben alandóan lakott superintendens Hercegszólósn, hol már 1576-ban 40 lelkész jelenlétében híres zsinat tartatott, melynek cíkjei esztendő múlva deak és magyar nyelven Pápan ki is nyomattak.

Statistikai adatok főgyűmásumunk kérdéséhez. Apadt-e a pécsi főgyűmasum felsőbb osztályainak tanuló száma? Mi azt állítottuk, hogy igen, illetékes helyről sugalmazottan pedig azt mondják, hogy nem. Hozzáteszik azt is, hogy mi »hasból«, ök szakokból beszélnek. Lássuk, hol van az igazság. Első sorban vegyük az érettségi levőket, mint akiknek száma tulajdonképen legjobban illusztrálhatja valamely tanintézet keresettségét, ugy azt is, hogy kezdettől fogva hányan maradtak meg valamely intézet keretében. Az iskolai értesítők adatai szerint (ezek pedig csak hiteleseknek mondhatók) érettségi tett az általunk alapul fölvetett 1887/8-ban a szóban forgó tanintézetnél 59 tanuló, kik között csak 7 növendékpap volt. Már 1888/9-ben csak 39-en tettek érettségi, (köztük 10 növendékpap) 1889/90-ben érettségi tett 30, (10 kispap) 1890/91-ben 35 (köztük 10 kispap, 1 pedig mint realiskolai tanuló csak a latinból tett érettségi.) 1891/2. érettségi tett 26, közöttük 10 kispap 1892/3-ben 32 tett érettségi, közöttük 4 realiskolai növendék a latinból, tehát tulajdonképen csak 28 az igazi szám, kik közül 12 a kispap. Az idén a VIII. osztályba beiratkozottak száma tudomásunk szerint 19, közöttük több mint fele kispap. Ha már most fölteszszük, hogy valamennyi 19 jelentkezők érettségire, bizonyos az, hogy az alapul vett 6 év előtti szám, az 59, évrol-évre apadva szerencsésen leszállt 19-re.

De érdekes a felső 4 osztály tanulószámának hullámzása és általunk vitatott fölytonos csökkenése is. Ugyanis: 1887/8-ban a 4 felső osztályba járt 178 tanuló, a múlt évben 154; az idén pedig, mint értesülünk a felsőbb osztályokba beírtak száma már csak 145. Kétségtelen tehát, hogy alapul veve az 1887/8-iki számot az apadás 33, a növendék papok szaporodásával pedig a világiaknál az apadás még nagyobb.

*.) Mutatvány Ha a S. Mihálynak »Baranya földirai, statistikai és történelmi tekintetben« című művéből. Nyomatott Pécsen, 1845-ben.

Másnap 10 órákor jelentkezem a miniszteriumnál. Ledru Rollin úr?

— A miniszter úr nincs itt — válaszol az ajtónálló oly arccal, amely sajátosságok tetszett előttem — de titkára, Reynault Eliás úr várja Uraságadat.

Jól ismertem Reynault Eliást. Látásomra részvételre arcot vág s kér, hogy üljek le.

— Mi baj hát kedves Eliásom? — kérdelem — Ön bosszúnak látszik.

— Oh, több mint bosszús: kétségbe vagyok esve, és a miniszter is.

— De miért? — folytatom élénken — talán kinevezésem . . . . . ?

— Ön nincs kinevezve.

— Hogyan?

— A miniszter mindent elkövetett a tegnapi tanácsban, de Lamartine úr egy másik jelöltet állított, azon megjegyzéssel, hogy Ön nem eléggé köztársasági . . .

— És engem visszautasítanak?

— A kifejezés nem talál: Önt nem utasítják vissza, de . . .

— De nem akarnak rólam hallani! A névsorból ki vagyok törölve! Nem vagyok kormánybiztos! Ah kedves barátom — folytatam, Eliás kezeit szorongatva

— soha ilyen jó újságot! Soha hasonló örömet nem éreztem.

— Micsoda? — viszozza ő elálmétkodva.

— De hiszen én csak nehéz szívvel vállaltam el a dolgot, csupán kötelességből, Reynaud iránti barátságból. És ezek engem mellőznek! És én szabad vagyok! — Ön azt mondja, hogy Lamartine töröltette ki a nevémet? rögtön küldök neki egy névjegyet.

S ezzel eltávoztam, teljesen megzavarodva hagyván Reynault Eliást.

Szaladok a közoktatásügyi miniszteriumhoz és belepve Reynauldhoz Kedves barátom — mondom neki — az emberek legboldogabbikát látja maga előtt: visszautasítottam.

— Hogyan?

Elbeszelek neki mindent és hozzá teszem: »Most kérem jutalmamat. En feloldoztam magamat Önért, kell, hogy Ön is tegyen valamit értem.«

— Peldául?

— Ön mindenható az Ön miniszteriumában: hatalmazom föl engem arra, hogy a Collège de Franceban beszélhessek a nőkről! szóló könyvemről.

— Megvan — szólott ő nekem.

És másnap olvastam a hivatalos

közlönyben: »Légouvé úr fel van hatalmazva ingyenes felolvasásokat tartani a »Nők erkölcsi történetéről.«

1848. április havában megnyitottam a tanfolyamot. E nap reggelén nagy felelemmel és nagy örömmel ébredtem Örömem onnan eredt, hogy a terem, amelyben beszélnem kellett, épen a 8-ik szamu volt, tehát ugyanaz, amelyben 40 évvel ezelőtt atyam a latin költszetet adta volt elő; én tehát folytatója valek atyámnak, ő készítette elő számomra az utat s mutatott be a közönségnek.

Félelmem oka az volt, hogy attól tartottam, hogy üres termet vagy elleneséges indulati hallgatóságok találak.

E percben, a forradalom hatása alatt, a legörültebb émeletek kaptak lábra. Amazon-csapat járta be a körutakat, fekete vagy piros (már nem is tudom milyen) zászlóval, rajta e jelszó: »Nőemancipáció.«

Vége is, e percben komolyan nem igen lehetett a nőkről beszélni, ugy, hogy meg ne nevetesse az ember hallgatóit.

Megérkezem a Collège de Franceba. Az udvar, az oszlopos csarnok, a terem, mind telve zúgó, kavargó tömeggel. Csak nagy nehezen juthattam tanári székeimig. Leírhatatlan zaj közt leptem föl Keptelen-ség volt egy szót is kiejteni. A künn levők

Hogy még több példával is illusztráljuk az apadást, 1887/8-ban az V. osztályba beírtak száma 58 volt, ezek közül érettségig 34-en tettek, tehát 24 a fogyatékok. 1888/9-ben az V. osztályban 55 volt a tanuló; ezek közül érettségig tett 26, tehát a fogyatékok 29. 1889/90-ben 53-an iratkoztak be az V. osztályba; ezek közül a múlt évben érettségig tett itt végző 28 tehát az apadás 25. Végre az 1890/1-ben az V. osztály tanulóinak száma 53 volt, a kik közül tudomásunk szerint 19 iratkozott be a mostani VIII. osztályba és így ha valamennyien is jelentkeznek érettségire, a fogyatékok 34 lesz. Ebből látható, hogy vezércikkünkben mi is számokból és nem hasból beszélünk, mit egyébként az is igazol, hogy a jelenlegi VII. osztályba a tavalyi 50 számból csak 38-an iratkoztak be, e szerint már egy osztálynál az apadás 12, minek következménye lesz az is, hogy a jövő évi érettséginél is ez osztályra nézve az aránylagos apadás szintén be fog következni. Most tehát az egész kérdést teljes lelki nyugalommal böcsaját a partitánul itélő közönség tárgyilagossá bírálata alá, és mindenki beláthatja, hogy bennünket se bosszu, se agyarkodás nem vezet, hanem tisztán az ügy és az intézmény iránti jóakarattal.

Hírek.

A közbejött ünnep miatt lapunk jelen száma szombat helyett pénteken reggel jelenik meg.

A hírlapirodalom köréből.
Kéry Gyula, fiatal hírlapirodalmi társunk, ki legutóbb a »Pécsi Napló« segédszerkesztője volt, meghívást kapott a »Budapesti Hírlap« szerkesztőségébe. Az aristokratia fővárosi napilapok legaristokratábbja a »Budapesti Hírlap«, ennek a szerkesztőségében bejutni nem kis dicsőség. Journalista szempont szerint. Mi is üdvözöljük Kéryt a szép carrière alkalmából; a »tutajosok«-ék különben inkárnatus demokrata kártyáskártya üdvözlötte tan jól esik neki a többi gratuláció mellett is.

A főreáliskola története. A vallás és közoktatásügyi miniszter tudvaleg felvilágosította az ország összes középiskoláit, hogy a millenniumi intézkedések történetét irassák meg az intézeti értesítő számára. A helybeli állami főreáliskola igazgatója: Dischka Győző az in-

tézet történetének megírására Requinyi Géza tanárt kérte föl.

Ünnepi istentisztelet a zsinagógában. A ros-hasonoh (új évi) istentisztelet sorrendje: vasárnap és hétfő esti ima 1/27 órakor, reggeli ima 6 órakor, muszaf ima 9 órakor, hiszónoklat 3/410 órakor. Az izr. hitközség előjárósága.

A baranyavármegyei gazdasági egyesület folyó hó 24-én Pécsvaradon díjazással és vásárral egybekötött szarvasmarha- és sertés szemlélet tartandó, mely alkalommal 800 frt. értékű díjak leendenek kiosztva. A gazdaközönség jól felfogott érdeke kívánja, hogy a szemlére allataikat minél számosabban hozzák fel.

Hazafias iskolaszék. A bonyhádi róm. kath. iskolaszék legutóbb tartott ülésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy ezentul iskoláinak felsőbb osztályaiiban magyar legyen a tananyag. Dícséret és elismerés illeti a hazafias iskolaszéket e messzemenő határozatáért, s példájának követését figyelmebe ajánljuk másoknak is. — Baranyából nem hallunk ilyféle épületes hírt.

A egyházmegeyből. Nagy János pécsvári vicarius meggyöngyült egészsége miatt ez állásától felemeltetve, helyébe Svetits Gábor küldetett, Liebbald Lajos kaplan Pakstra, Fuchs Vilmos Ráe-Petréről Abaligetre, Takács István lengyeli administrator Ráe-Petrére küldetett kaplanul.

Lelkészválasztás. A pilisi lelkesválasztás megtörtént. Babay Béla ev. ref. lelkes választották meg tulnyomó szavazattöbbséggel.

Hirdetmény. Pécs szab. kir. város ipar- és kereskedő-tanonc iskolai bizottságának határozata folytán alulírott részéről közhírré tétetik, miszerint az iparostanoncok beiratása 1893. évi szeptember hó 8. és 10-ik napján d. e. 9—12, d. u. 1/23-tól 5 óráig a belvárosi népközségekben és a kir. főreáliskolában fog eszközöltetni. A kereskedő tanoncok felvétele ugyancsak szeptember 10-én a kir. főreáliskolában történik meg. A rendes előadás úgy az iparos- mint a kereskedő-tanoncokra szeptember hó 12-én délután 2 órakor veszi kezdetét, a mikor is minden tanonc megjelenni tartozik. Az építő-iparos tanulók (közműves, ács, cserépes, kőfaragó, szobafestő, mázó) ugyancsak fent kített napokon kötelesek beiratkozni a mikor is a téli tanfolyam kezdetének

ideje ki fog hirdettetni. Az iparos tanulók beiratási díja évi 2 forintban, az építő iparos tanoncoké 4 frtban, a kereskedő tanoncoké tanpénze pedig havi 1 frt 50 kban állapítottat meg, mely a beiratásnál azonnal, illetve havonként előre fizetendő. Felhívtnak az érdekeltek, hogy a beiratást a fenti határnapig okvetlen eszközöltessék, minthogy a kített határnap után az addig be nem írottak névsora az iparhatósággal közöltetni fog. Az ezen mulasztásból eredő bírságot tulajdonítsák azután önmaguknak. Az iparos-tanoncokat tartók tájékoztatása végett ide igttattnak az 1884. évi XVII. t. c. illető szakaszai: 62. §. Az iparos köteles a) időt engedni és felügyelni arra, hogy a tanonc vallása ünnepnapján az isteni tiszteletet látogassa; b) tanoncát az iskolába járásra, ott, a hol tanonc iskola van, a tanonc-iskolába járásra szorítani; c) a szülőket, illetőleg gyármót és ha még iskola-köteles, a tanítót is a tanonc megbetegedéséről s egyéb öket érdeklő fontosabb esetekről értesíteni. 82. §. A tanonc mindaddig, míg tanideje az iparosnál tart, köteles így iskolába járni. 157. §. a) pontja. 200 frttól 200 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a) a ki ezen törvénynek a segédek, tanoncok és gyári munkások felvételét, alkalmazását és a velők való bánásmódot szabályozó rendelkezései átághja, vagy a segédkezéssel iskolai oktatásra vonatkozó kötelesegeit nem teljesíti. 160. §. A 157. §. a) pontjában említett kihágások súlyosabb, vagy ismételt esetében az iparos tanonctartási, a gyáros pedig munkások alkalmazásának jogától iparhatóságilag egy évre megfosztható. A beiratási, illetőleg tartdíjra nézve Pécs szab. kir. város tettes tanácsa 1889. évi 7589. sz. a. határozatával kimondotta, miszerint a gazda köteles fizetni és attól szedendő is be. Jogában állván a tanonc szüleit a tanonc-szerződésben részükre való megtérítésére kötelezni. Pécs, 1893. szeptember 1-én. Kndl József s. k. elnök.

A baranyavármegyei gazdasági egyesület által folyó 1893. évi szeptember 24-én Pécsvaradon tartandó szarvasmarha- és sertés-szemlének programja. Egyesületünk a mondott napon és helyen állat-szemlélet (kiállítás) rendez, mely alkalommal a nm. földművelésügyi m. kir. Miniszteriumnak kegyes anyagi támogatása mellett a következő díjakat osztja ki: I Nyugati fajú (tarka) szarvasmarhák után. a) Bikáknál 1-ső díj 80 korona. 2. díj 60 korona. 3. díj 40 korona.

dörömböltek az ajtón, hogy majd betörtek. A türelmetlenek egyike löhög egy nagy letrára s az udvari ablakok egyikében megjelenik a magasan, betörvén az egyik ablakablak.

Kepzelhetni azt a hahótát a teremben! A künn állók leglelkesebbjei kiáltoznak. »Az udvarban! Az udvarban! Beszéljen az udvarban!»

Mások ismét. »A Sorbonneban, a Sorbonneban! A nagy teremben.»

A lárma és zajongás 25 percig tartott. Ez a 25 perc nagyon jól jött nekem. Beszédbé elegyedtem halgatóságommal. Miután a zajongás rokonszenvből eredt, kérdéseink és feleleteink, melyeket egymással váltottunk a kedélyesség és vidámság szavai valának. Semmi sem hoz oly közel egymáshoz, mint ha együtt nevéünk valakivel. Ez a felolvasás, amely 25 percig tartó párbeszéddel kezdődött, az én 500 halgatóm és köztem oly bizalmaságot eredményezett, hogy félelmem egészen eltűnt s amint végre szóhoz juthattam, teljesen uralkodtam önmagam s egy kissé halgatóm fölött is.

Sikerem, merem állítani, teljes, sőt fényes volt . . .

A vege egy furcsa jelenet által lön emlékeztessék. Befeletem volt s fölemelkedtem, hogy a tetszésnyilvánítások közepette kifele induljak, amint hirtelen, né-

hány lépésnyire tölem egy kis, őszhajú öregtet látok agaskodni, a padról fölvergődni, aki is megszólítottán engem, a lelkesültség hangján kiált felem: »Bravó, fiatal ember! sic itur ad astra!»

Néhány másodpercig folytató e hangon. Az öreg T. . . -t volt ez, egy kolduló akademikus, az intézetnek ketségkivül legfüggetlenebb tagja, mert eladva szavazatát az egyik jelöltnek, a másikra szavazott, hogy így kétszer is megfizettesse szavazatát. Parázson álltam az ő bámulat kifejezéseinek rohama alatt. De kora és tanári minősége a Collège de Franceban, nem engedte, hogy hátat fordítva neki, otthagyjam. S így el kellett viselnem magasztalásait, beérvén azzal, hogy a legközelebb állóköz felhangon odamondjam: »Ez visszataszító.»

Végre megszabadulván tőle, menekülök tanári szobámba. Ó utánam siet s elérkezéskor gyermekes szeretetreméltósággal mondja: »Kedves barátom! én egy hat. mas szolgálatot tettem Önnek. Kölesönözzen hát 500 fr.-ot.»

Adtam neki 20 frankot, mire eltávozott, áldva engem. Azonban valószínűleg nem találta eléggé megjutalmazottnak ekkészölését, mert tölem egyenesen egy barátomhoz ment és ime lényegében ottani föllépése:

— Nagyon szereti Ön Legouvé urat?

— Oh, nagyon!

— Nos, én épen most egy óriási szolgálatot tettem neki.

— Valjon?

Ere elbeszél mindent és hozzáteszi: — Azt gondoltam, hogy Ön boldognak érzendi magát ha meghálálhatja, amit érte tettem s őszintén szölvá, azért jöttem, hogy megkérjem, kölesönözzen nekem 500 frankot.

— De azt hiszem, Önnek inkább hozzá kellene fordulnia — felelt a hölgy.

— Gondoltam erre, de a helyzet, melyben most van. . . .

— Mifele helyzet?

— Ó a legnagyobb zavarral küzd. . .

— Ó?

— Üldözöttve hitelezői által. . .

— Ó?

— Közel ahoz, hogy háziura által kiüzetessék. . . .

— Mit beszél Ön itt nekem? Hogyan, háziura?

— El van határozva, hogy kiteszi őt. . .

— De hiszen az egy szörnyeteg. . . az a háziur. . . mert az nem más, mint ő maga. Ó a saját házában lakik.

Annyi bizonyos, hogy a szegény T. . . -nek e napon nem volt szerencséje.

b) Teheneknél 1-ső díj 80 korona. 2. díj 70 korona. 3. díj 60 korona. 4. díj 50 kor. 5. díj 40 korona. 6. díj 30 korona. 7. díj 20 korona. c) Őszök után 1-ső díj 80 kor. 2. díj 70 korona. 3. díj 60 korona. 4. díj 50 korona. 5. díj 40 korona. 6. díj 30 kor. 7. díj 20 korona. II. Magyar fajú szarvasmarhák után. a) Bikkálnál 1-ső díj 60 kor. 2. díj 40 korona. b) Tehenek után 1-ső díj 60 korona. 2. díj 50 korona. 3. díj 40 korona. 4. díj 30 korona. 5. díj 20 korona. III. Sertések után. a) Katonáknál 1-ső díj 40 korona. 2. díj 30 korona. 3. díj 20 korona. 4. díj 10 korona. b) Emséknél 1-ső díj 40 korona. 2. díj 30 korona. 3. díj 20 korona. 4. díj 10 korona. Ha kiváló szép tinók leendnek felhajtva, akkor azok után is oszt ki az egyesület díjakat. Szép idő esetén a szemle a pécsváradai rendes vásártenen leend megtartva ha pedig az eső esnék, úgy a Baranyavármegye közönségének tulajdonát képező lovas laktanyában. Csak baranyavármegyei lakos számíthat arra, hogy bemutatott állatait után díjat nyerend. A díjak alkalmas gazdasági gépekben és eszközökben adatnak ki és a bíráló bizottság ítéletének kihirdetése után az egyesület titkáranak ellenőrzése mellett ott a helyszínen azonnal átvehetők. A kiírt díjakat csakis földművesek nyerhetik, míg nagyobb földbirtokokosok díszközönséggel leendnek kitüntetve. Minden felhajtott állat, csakis a rendes járlatok (marhalevelek) előmutatása mellett juthat a kiállítás helyére: miért is jó lesz arról mindenkinek ideje korán gondoskodnia. A bíráló bizottság reggel 9 órakor kezdi meg működését, mely időre a felhajtást és az elhelyezést be kell tejezni. Hogy ez megtörténhessenek, az egyesület titkára már reggeli 6 órakor ott leend a helyszínen és a rendező bizottság segítségével följegyzí a behajtott állatokat és azokat a kitűzött helyen fel állítja. Miután a szemle vásárral leend egybekötte, minden állatnak az ára a fölvetélt alkalmával bemonadandó. Beteges állatok, vagy járványos vidékről való a kiállításra nem hajthatók. Pécsétt, 1893-évi április hó 24-én. Otcoska Géza, egyesületi elnök. Vörös Mihály, egyesületi titkár.

- **Tanítói pályázatok** irattak ki: a faddi osztálytanítói állásra szept. 8-ikáig, — a felső-iregnyi osztálytanítói állásra záros határidő nélkül, — Izsépen egy segéd tanítói állásra szept. 15-ikéig, — a kökényi kántortanítói állásra szept. 28-ikáig a lacsuki III. és IV. oszt. r. k. tanítónői állásra szept. 24-ikéig.

- **Lengyel Orpheuma** játszik e hét eleje óta városunkban, a „Nemzeti Sörscarnok”-ban. Jól lehet mi az orpheumoknak határozott és elvi ellenségei vagyunk, különösen pedig Pécsétt, hol amúgy is nagyon sok a németül beszélő elem, kiket az orpheumi előadások csak még megrögzöttebbeké tesznek a német beszédben, — mégis Lengyel orpheumáról csak jóakarattal szólhatunk, mert az igazgató sulyt fektet a magyar számokra is, az előadott dalok és bohózatok türethetően decenek (amire különben Vaszary Gyula rendőrfőkapitány is szigorúan felügyel) a Josefi testvérek orosz énekei pedig határozottan kitűnnek és élvezetesek és méltán részesülnek köztetszésben. Az orpheum után talán sikerül lábra állítani a „Nemzeti Sörscarnok”-ot is. Meg kell itt emlékeznünk az orpheum karmesteréről: Rosé Emil úrról, aki tehetséges zeneköltő s hivatásos művész, beszél angolul, franciául is, kinek városunkban tág tere nyílhatnék művészi tudásának gyakorlati értékesítésére.

— **Tolvajvilág.** Szerdán este 6-7 óra tájban Eisner téglaágyáros Indóház-utcai lakásából két suhanec leendő egy kávésabroszt E. K. monogrammal, azután két cipőt, de szerencsétlenségükre mind a kettő a jobb lábra való. A tettesek kiletét gyanítják, s a rendőrség a nyomozást meg is indította. — Böhm Hermann, a „Vörös Ökör” tulajdonosa (szigeti országot (O. sz.) pedig csütörtökön reggel vette észre, hogy megkárosult: két szép tömött ludját elemelték az éjjel. Hogy kinek fajt a foga libapeseenyére, még nem tudjuk; pedig Böhm Hermann bizonyára igen kíváncsi rá.

— **Henry cirkusza.** Jövő héten szerdán érkezik városunkba Henry hírneves cirkusza, mely 3 évig Bécsben működött. Sopronban, Szombathelyen és legutóbb Zágrábban tartózkodva jön hozzánk, hol a műszakilag és célszerűségi tekinteteknek is teljesen megfelelő cirkusz-épület a budai vásártéren már jó részben elkészült. Henry cirkusza 75 személyt foglalkoztat, van önálló és kitűnően vezetett zenekara, 12 tagból álló balletje. A társulat idomítója maga Henry igazgató, s egyúttal jockey-ja is, ki e szakban messze földön ismeretes és aki nemesek 52 loval ér el a nagy hatást, hanem különösen óriási elefantjával, Blondinnal, aki annyira okos egy állat és oly jól van nevelve és tanítva, hogy bátran emberszámba sorolható. Az előadásokat valószínűleg csütörtökön kezdi meg, miről különben a lyc. nyomdában készülő falragaszok bővebb fölvilágosításokat fognak adni. A társulat titkára: Cohn Leo ur a héten városunkban járt, hogy a megnyitási munkálatokat siettesse és az ily nagy társulat befogadásához szükséges előintézkedéseket megtegye, melyek eszközlésében a titkár úr nagy tapasztaltsága, tapintatos és udvarias modora lényegesen megkönnyítették a nehéz, és különösen nagy bizalmat igénylő munkát. Ugy látszik, hogy az idei cirkusz-szezon meglehetősen élénk és eredményes lesz.

— **Furcsa szállítmány.** A mult napokban Bonyhádra, mint biztos helyről értesülünk — írja a „Tolnamegyei Közlöny” — az egyik vagyonos gimnáziumi tanárnak szép kis elő babát (9-10 hónapos) küldöttek. A kis gyermek nyakán a küldemény rendeltetési helye és címe volt fölírva. A tanár, miután gyermekei nincsenek, elvállalta a neki címzett csecsemőt s most már megszerette s a fél világot sem adná oda. A dada, ki a gyermek kísérője volt, az átadás után nyomtalanul eltűnt. — Igazán szép, hogy még vannak oly jó lelkű emberbarátok, mint a bonyhádi tanár úr.

— „**Letört virág**” címmel Rátkay László, a „Felső Klári” jeles írója egy új népszínművet nyújtott be a népszínház igazgatójához, mely lehetőleg még ez évben színre kerül. Ezen kívül még egy énekes darabot adott át, melynek még nincs határozott címe.

— **Petanovits Metropole szálloda.** Frühaufl. ismert fővárosi kávéház tulajdonos átvette az új, díszes és előkelő Metropole szállodát, kinek személye elég garanciát nyújt a vállalat sikeréről. Az elegáns és nagy pompával berendezett szállodában villamos világítás, felvonógép, fürdő, kitűnő vendéglő és elegáns kávéház létezik, a keleti pályaudvar, nagy körút és a színházak közelében van és ezért igen ajánljuk a fővárosba feljáruló t. olvasóink b. figyelmébe.

Vegyes hírek.

Peller Pál veszprémi papnöveldei rektor muraközi apáttá nevezetett ki; helyébe báró Hornig Károly püspök Kauzli Dzsó theologiai tanárt nevezte ki. — Valner István Zala-apáti convent-tagot Fehér Ipoly főapát alperjellé nevezte ki. — Zádubánszky Lajos nyug. postafőnök meghalt Nagy-Kanizsán 67-ik évében. — Kontra Sándor szegzdári ref. kántortanító megválasztott Tatarai főkantorrá. — Munkácsy Sándor paksi református lelkész, a tolnai egyházmegye kiérdemesült esperesemeghalt 70-ik évében.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálnál (lyceumi nyomda) Pécsétt

== Előleges jelentés! ==

Circus Henry

műlovarda

Van szerencsém Pécs sz. kir. város és vidéke n. é. közönségével tudatni, hogy első rendű

lovartársulatommal,

mely 75 személyből, 56 ló és egy páratlanul idomított elefantból áll,

folyó hó 13-án

déli 12 óra 59 perckor külön vonaton Zágrárból Pécsre érkezem s itt

a **budai külvárosi vásár-téren**

külön e célra épített lovardában, mely minden biztonsági követelményeknek és konyelemnek megfelel, változatos előadásokat tartok.

A circus fényes légszesz kivilágítással van ellátva.

A tagok névsora:

Henry igazgatóné első magyar iskola lovarda.

Miss Elise, Signora Clothilde, Miss Bonet, mű lovardák.

A ballet 12 hölgyből áll **Desseri k. a.** balletmesternő vezetése alatt.

Miss Lili és Despinoux k. a. hurdle-lovardák nyeregtelen lovon.

Henry igazgató híres műlovar, I-rendű és nevezetes idomító

Mr. Charles, Mr. Josef műlovarok.

Antoni és Montczerszky urak iskola-lovarok.

Bradbury, Gusztáv és Károly urak jelenet-lovarok.

Knapp ur híres athléta.

A 4 **Mantovani fivér** a jelenkor legkitűnőbb gymnastikusai

Bohócbok: Luigi, Onorató, Alexander, Gusztáv, Guidó és Ferdinand urak.

Mr. Barker a jelenkor legjobb **Augusztja.**

A társulat ugyanaz, melylyel 3 éven át Bécsben a legnagyobb sikerrel tartottam előadásokat. Bátorokodam azon reményemmel kifejezni, hogy Pécs sz. kir. város és környéke n. é. közönségét mutatványainkkal itt is ki fogom tudni elágitani.

Bővebb értesítések a napi hirdetésműnyek és falragaszok által nyerhetők.

Mély tisztelettel

Cohn Leo
titkár.

KOSCHKE HENRY
igazgató és tulajdonos.

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt utazó közönséggel, valamint jóakaróim és barátaimmal tudatni, hogy az ujonnan épült és az ujkor igényeinek megfelelő minden kényelemmel berendezett

Petanovits „Metropole szállodát” Budapest, Kerepesi-ut 58.

szombaton, szeptember 2-án

megnyitottam. — A szálloda, mely Budapest legélénkebb utcáján, a keleti pályaudvar, színházak és a körnt közvetlen közelében fekszik, a legmodernebb igényeket is kielégíti, t. i. *összes helyiségei villamosan világítottak*, továbbá a szállodában felvonógép, fürdők és télen központi gőzfűtés van bevezetve.

A szálloda a fő- és székvaros egyik látványosságát képezi. A szálloda kitünő étteremmel, téli kerttel, magyar és francia konyhával és fényes kávéházzal rendelkezik. — Számos látogatásért eszedezve iraradtam kiváló tisztelettel

Berkowitz J.

igazgató, ezelőtt a Sacher C. szállodában.

Frühauf J.

szállodás.

Szoba-árak mérsékelték, világítás és kiszolgálás nem számítatik. 4530.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy gyáramban különféle gyártmányu

kerékpár raktárt

létesíttem, a mely tisztelt vevőim által bármikor megtekinthető.

Valamint minden e szakmába vágó javításokat gyorsan, pontosan s legjutányosabb áron eszközölök.

A t. c. közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

KINDL FERENCZ

4522

Nepomuk-utca 33.

Bécs, 1874. Érdem-érem.	Bpest, 1885. Nagydíszokl.	Zágráb 1891. Díszoklevél	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N.-Palánkán, 1887. Ar-ér.
----------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------------	------------------------------

C S I K J Ó Z S E F
cs. és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerémi portl.-cement és vízhatlan mészgyár
Beocsinban.

Központi iroda és raktár: Bpsten, V., Rudolf-rakpart 8.
ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, föld-birtokosok, községi és egyházi előjárások, valamint a nagydémü építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mesztét,
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak — Árjegyzékek s magvaratok kívánatra készséggel megküldetnek.

Raktár PERLESZ LAJOS urnál Mohács.

Páris, 1867. Bronz-érem.	Kecskemét 1872 ezüst-érem	Ujvidék 75.18. Arany-érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.
-----------------------------	------------------------------	-------------------------------	------------------------------

Posta estavírda cím „Kegyület” Pécs.

„Kegyület” első pécsi temetkezési intézet

Pécselt, Ferenciek-utca 6. sz. (Kis-tér Billitz-fele házban)
és Perzel-O-posta-utca 22. sz. saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemü közönségnek teljes tisztelettel tudomásra adni, hogy temetkezési intézetünket Perzel-utca 22. sz. alatti raktárnak fenntartásával Ferenciek-utca 6. sz. (Billitz-fele) házba helyeztük át és ezen jó üzlethelyiséget a Perzel-utcaival telephonnall összekapcsoltuk és így raktárunkat teljesen szaporítva és kibővítvé képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyuttal legpontosabban is megfelelni.

Temetéseknék legpompásabb, valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg-avagy díszes másrangu halottaskocsikkal elvállaljuk úgy helyben, valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községében: elvállalunk egyuttal **hullaszállításokat** legmentesen zárt érckoporsókban a bel- és külföld minden irányában.

Raktárunkon található **fa- és érckoporsók, szemfődelek, halottas ültőzeket, sirkoszoruk, gyertyák, fátyolók**, egyáltalán a temetkezéshez szükséges legdrágább és legolcsóbb bármely néven nevezendő kellékek dús választéka.

Törvényesünk oda irányuland, hogy a 20 évi fennállásunk, tehát lényeg az első pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevét — minden felakodás nélkül — szorgos, pontos szolgálattal, valamint való és nem látszólagos olcsóság által mind eddig, úgy ezental is fenntartva a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévesések kikérölése vérezt kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével és temetések felvételé és rendezésével **GINDL ALAJOS** urat bízuk meg.

Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferenc és társai

Kindl Ferenc, Szigriszt János, Lauber Rezső,
őzv. Hoffmann Károlyné őzv. Edhoffer Ferenczné.

Posta estavírda cím „Kegyület” Pécs.

Egyedüli és biztos segély

elvezetett vagy elyengült fő-herónél (Impotencia) az új cs. és kir. **szabadalmazott készülékkel** Eszre nem vehető, külsőleges, jól-álás mellett ártalmatlan, kellemes, az ingerlést kizáró gyöngymód.

Hírneves tanárok elismerő okiratai és legmegalapozott orvosi ajánlatok.

Teljesen felgyógyultak hálaíratának ezrei érdek nélkül ajánlják használatát.

Postai széküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és szállító ki nem vehető.

DR. CARL ALTMANN
Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70.

Röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

SCHÖNWARD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)utca, a „Hattyú”-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)utca, Mestries-féle házban.

Ajánlja saját műhelyét mindennemű arany, ezüst, bronce és aranyozott templomi szerek legjobb és tűzben aranyozott elkészítésére, valamint javít és aranyoz mindennemű tárgyakat jótállás mellett.

Egy jó pontos járású ébresztő óra 2 frt 50 kr.

Egy csinos ezüst Remontoir óra 8 frt 50 kr.

Egy kettős köpenyű ezüst Remontoir óra 10 forint.

Egy ezüst horgony (Ancre) Remontoir óra 2-ös fedéllel 12 frt.

Ezüst horgony-Remontoir Tula-óra, kettős fedéllel, finom szerkezettel 16 forint.

Finom szerkezetű csinos inga-óra diófa-szekrényben 12 frt.

Nagy raktár a legújabb divatu salon, inga, iroda és consol-órákból stylszerű kivitelben, tölgy, fényezett, dió és amerikai diófa-szekrényekben.

Legnagyobb választék a legjobb szerkezetű női és uri arany órákból, eredeti szabott gyári árak mellett.

— Ö t é v i j ó t á l l á s s a l . —

Francia, angol, valamint saját gyártmányú ékszerek a legújabb és legfinomabb kivitelben óriási választékban vannak raktáron.

Valódi ezüst tárgyak, u. m.: gyertyatartók, asztali állványok, cukordobozok, kenyérkosarak, serlegek, bor, cognac, tea és kávé servicek, étszerek stb. stb. dús választékban rendkívül szép és izléses kivitelben igen jutányos árban.

Vésnöki munkák elvállaltatnak, a nálam vett tárgyakhoz bármily vésés díjmentesen készítettik.

Mindennemű javítások a z o n n a l és legjutányosabban készítettnek.

Régi ezüst és aranytárgyak vagy órák és egyéb műbecsű régiségek legmagasabb árak mellett beváltatnak vagy cserébe átvétetnek.

Becslések ingyen eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWARD IMRE.

Uj könyv- és papirkereskedés!

Felhivom a t. közönség b. figyelmét azon körülményre, hogy **PÉCSETT, Király-utca, Hattyu-épületben (Schönwald Imre ékszer-üzlete mellett) egy jól berendezett**

könyv- és papirkereskedést

nyitottam.

Jól felszerelt raktár, jó minőségű áruk, mérsékelt árak, gyors, pontos és előzékeny kiszolgálás által t. vevőim megelégedését reményilem kiérdemelni.

Könyv- és könyomdai munkák felvétele a legjutányosabb árak mellett.

Mindennemű tankönyveket és tanszereket

 a legjobban és legolcsóbban lehet beszerezni.

Régi tankönyvek vétele és eladása.

Magamat a t. vásárló közönség b. figyelmébe ajánlva vagyok teljes tisztelettel

WOLF MIKSA

könyv- és papirkereskedő.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.